

Loetelu uutest või muudetud rahvusvahelistest finantsaruandlusstandarditest (IFRS standardid) ja tõlgendustest (seisuga 18. november 2024), mis ei ole veel jõustunud, ja näidis nende kohta avalikustatavast teabest raamatupidamise aruannetes, mis on koostatud kooskõlas IFRS standarditega, nagu Euroopa Liit (EL) on need vastu võtnud (IFRS EL).

See dokument sisaldab loetelu uutest või muudetud standarditest ja tõlgendustest, mille IASB on välja andnud ja mille EL on heaks kiitnud **seisuga 18. november 2024** ning mis **kohalduvad pärast 1. jaanuari 2024 algavatele aruandeperioodidele** ja mida aruandev üksus ei ole veel rakendanud. Kui raamatupidamise aruanne avaldatakse pärast **18. novembrit 2024** peavad klient ja töövõtumeeskond kindlaks tegema, kas pärast käesoleva dokumendi koostamise kuupäeva on uusi materjale välja antud ja/või ELi poolt heaks kiidetud. EFRAGi aruanne IFRS standardite ja tõlgenduste heakskiitmise seisu kohta on kättesaadav [siin](#).

Lisaks on IASB välja andnud muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis **kohalduvad pärast 1. jaanuari 2024** algavatele aruandeperioodidele, kuid mida **EL ei ole 18. septembri 2024 seisuga veel heaks kiitnud**. Aruanne, mis on koostatud kooskõlas IFRS ELi nõuetega, peaks andma teavet IASBi ja IFRICi avaldatud, kuid ELi poolt heaks kiitmata materjalide kohta niivõrd, kuivõrd võib eeldada, et need mõjutavad oluliselt aruandva üksuse raamatupidamise aruannet tulevikus IAS 8 paragrahvides 30–31 sätestatud avalikustamisnõuete tõttu.

[Näide avalikustatavast teabest, mille võib lisada raamatupidamise aruandesse standardi IAS 8 paragrahvide 30–31 kohaselt, kui uutel või muudetud standarditel ei ole raamatupidamise aruandele olulist mõju.]

Välja antud, kuid seni veel jõustumata standardid

Järgmised uued ja muudetud standardid kohalduvad pärast 1. jaanuari 2024 algavatele aruandeperioodidele ja lubatud on varasem rakendamine. [Kontsern/ettevõtte] ei ole ühtki neist uutest või muudetud standarditest ennetähtaegselt kasutusele võtnud ja tema hinnangul ei avalda need jõustudes [kontserni/ettevõtte] [konsolideeritud] raamatupidamise aruandele olulist mõju.

- „Vahetatavuse puudumine“ (IAS 21 muudatused)

- „Finantsinstrumentide liigitamise ja mõõtmise muudatused“ (IFRS 9 ja IFRS 7 muudatused)

- IFRS 18 „Finantsaruannete esitamine ja avalikustamine“ [Selle standardi puhul on ebatõenäoline, et on võimalik väita, et standardil ei ole aruande koostaja raamatupidamise aruandele olulist mõju. Tõenäoliselt on selle standardi kohta käiv informatsioon vaja esitada detailsemalt, nagu on näitlikustatud lisas II.]

- IFRS 19 „Avaliku aruandekohustuseta tüdarettevõtted: avalikustatav teave“

- IFRS standardite iga-aastased edasiarendused – 11. köide.

[Euroopa Liit ei ole 18. novembri 2024 seisuga heaks kiitnud järgmisi standardeid ja muudatusi:

- „Finantsinstrumentide liigitamise ja mõõtmise muudatused“ (IFRS 9 ja IFRS 7 muudatused)
- IFRS 18 „Finantsaruannete esitamine ja avalikustamine“
- IFRS 19 „Avaliku aruandekohustusega tütarettevõtted: avalikustatav teave“
- IFRS standardite iga-aastased edasiarendused – 11. köide.

[Standardid ja muudatused, mida EL ei ole veel heaks kiitnud, on lisatud avalikustatava teabe näidisesse eeldusel, et mõned või kõik neist kiidetakse heaks mingil hilisemal kuupäeval, kuid enne, kui 2024. aasta raamatupidamise aruanne avaldamiseks heaks kiidetakse. Aruande koostajad peaksid kindlaks tegema, kas EL ei ole raamatupidamise aruande avaldamise heakskiitmise kuupäeva seisuga veel mõnda või kõiki neist heaks kiitnud, ning avalikustatava teabe sõnastust vastavalt muutma.]

Kuigi uusi või muudetud standardeid, millel ei ole raamatupidamise aruannetele mõju või olulist mõju, ei ole vaja esitada, on kõik uued või muudetud standardid ja nende võimalik mõju raamatupidamise aruandele lisatud ainult näitlikustamise eesmärgil, et aidata aruande koostajaid juhul, kui nad tuvastavad mõne uue avaldatud materjali, millel on eeldatavasti oluline mõju.]

Kui mõni muu uus või muudetud standard või tõlgendus võib avaldada või avaldab edaspidi raamatupidamise aruandele olulist mõju, tuleb avalikustatavat teavet laiendada vastavalt IAS 8 paragrahvides 30–31 sätestatud nõuetele. Avalikustamise asjakohane tase sõltub üldjuhul sellest, kui kaugel on aruandva majandusüksuse ettevalmistused veel jõustumata standardite kasutuselevõtmiseks. Üldiselt on nii, et mida lähemal on uue või muudetud standardi jõustumiskuupäev, seda ulatuslikum peab olema avalikustatav teave (sh kvantitatiivset mõju väljendav teave). Täiendavad üksikasjad ja näited on esitatud I ja II lisas.]

I lisa. Uued või muudetud standardid ja tõlgendused, mille Euroopa Liit on 18. novembri 2024 seisuga heaks kiitnud ja mis kohalduvad pärast 1. jaanuari 2024 alanud aruandeperioodidele

[Aruande koostaja peaks kindlaks tegema, kas EL on raamatupidamise aruande avaldamise heakskiitmise kuupäeva seisuga veel mõne lisas II toodud uue standardi või muudatuse heaks kiitnud, ning vajadusel avalikustatava teabe sõnastust vastavalt muutma.]

Standard/tõlgendus [IAS 8.31 (a), 8.31 (c)]	Arvestuspõhimõtte eelseisva muutuse olemus [IAS 8.31 (b)]	Raamatupidamise aruandele avalduva võimaliku mõju näidissõnastus [IAS 8.30 (b); 8.31 (d), (e)]
<p>IAS 21 „Valuutakursside muutuste mõju“ muudatused: „Vahetatavuse puudumine“</p> <p>(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2025 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.)</p>	<p>Vastavalt standardile IAS 21 „Valuutakursside muutuste mõjud“ kasutab ettevõtte välisvaluutatehingu ümberarvestamisel hetkekurssi. Mõnes jurisdiktsioonis ei ole hetkekurss kättesaadav, kuna valuutat ei saa mõne teise valuuta vastu vahetada.</p> <p>IAS 21 muudatustega selgitatakse järgmist:</p> <ul style="list-style-type: none"> • millal on valuuta teise valuuta vastu vahetatav ja • kuidas ettevõtte määrab hinnangulise hetkekursi, kui valuuta ei ole vahetatav. <p>Muudatused sisaldavad ka täiendavaid avalikustamisnõudeid, mis aitavad kasutajatel hinnata hinnangulise vahetuskursi kasutamise mõju raamatupidamise aruandele.</p>	<p>[Kontsern/ettevõtte] kavatseb muudatusi rakendada alates 1. jaanuarist 2025.</p> <p>[Kontserni/ettevõtte] hinnangul võivad muudatused esmakordsel rakendamisel avaldada tema raamatupidamise aruandele olulist mõju, sest <i>[kirjeldada mõju]</i>.</p>

II lisa. Uued või muudetud standardid ja tõlgendused, mis kohalduvad pärast 1. jaanuari 2024 alanud aruandeperioodidele ja mida Euroopa Liit ei ole 18. novembri 2024 seisuga veel heaks kiitnud

Standard/tõlgendus	Arvestuspõhimõtte eelseisva muutuse olemus	Võimalik mõju raamatupidamise aruandele
<p>IFRS 9 ja IFRS 7 muudatused: „Finantsinstrumentide liigitamise ja mõõtmise muudatused“</p> <p>(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2026 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.)</p>	<p><i>Kohustiste arveldamine elektrooniliste maksesüsteemide kaudu</i></p> <p>Finantsvarade ja -kohustiste kajastamise ja kajastamise lõpetamise ajastus on praktikas olnud erinev, eriti kui neid on arveldatud elektroonilise maksesüsteemi abil. IFRS 9 muudatustega selgitatakse, millal finantsvara või -kohustist kajastatakse ja millal selle kajastamine lõpetatakse.</p> <p>Muudatuste kohaselt lõpetab ettevõtte finantskohustise kajastamise üldjuhul väärtus- ehk arvelduspäeval. Tavaliselt on selleks makse sooritamise kuupäev.</p> <p>Muudatustega nähakse ette ka erand, mis võimaldab ettevõttel võlakohustise kajastamise lõpetada enne arvelduspäeva, st kuupäeval, mil makse on algatatud ja seda ei saa enam tühistada. Erandit saab kasutada juhul, kui ettevõtte kasutab elektroonilist maksesüsteemi, mis vastab kõigile järgmistele kriteeriumidele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • puudub praktiline võimalus maksekorraldust tagasi võtta, peatada või tühistada; • maksekorralduse tõttu puudub juurdepääs arveldamiseks kasutatavale rahale ja • elektroonilise maksesüsteemiga seotud arveldusrisk on ebaoluline. 	<p>[Kontsern/ettevõtte] kavatseb muudatusi rakendada alates 1. jaanuarist 2026.</p> <p>[Kontserni/ettevõtte] hinnangul võivad muudatused esmakordsel rakendamisel avaldada tema raamatupidamise aruandele olulist mõju, sest <i>[kirjeldada mõju]</i>.</p>

Standard/tõlgendus	Arvestuspõhimõtte eelseisva muutuse olemus	Võimalik mõju raamatupidamise aruandele
	<p>Ettevõtted võivad erandit kohaldada elektroonilistele maksetele süsteemipõhiselt.</p> <p><i>Tingimuslike tunnustega finantsvarade liigitamine</i></p> <p>IFRS 9 kohaselt ei olnud selge, kas mõnede tingimuslike tunnustega finantsvarade lepingulised rahavood kujutavad endast ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi makseid, mis on korrigeeritud soetusmaksumuses mõõtmise tingimus. Selle tulemusena oleks võinud juhtuda, et selliseid finantsvarasid oleks tulnud mõõta õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.</p> <p>Muudatustega kehtestatakse täiendav, ainult põhiosa- ja intressimaksete test finantsvaradele, mille tingimuslikud tunnused ei ole otseselt seotud peamiste laenuriskide või -kulude muutumisega – nt kui rahavood muutuvad sõltuvalt sellest, kas laenuvõtja täidab laenulepingus sätestatud jätkusuutlikkuse (ESG) eesmärgi.</p> <p>Muudatuste kohaselt võivad teatavad finantsvarad, sh jätkusuutlikkusega seotud tunnustega varad, nüüd vastata ainult põhiosa- ja intressimaksete kriteeriumile, tingimusel et nende rahavood ei erine oluliselt rahavoogudest, mis on identsel finantsvaral, millel selline tunnus puudub.</p> <p>Muudatused hõlmavad ka täiendavat avalikustatavat teavet kõigi finantsvarade ja -kohustiste kohta, millel on teatavad tingimuslikud tunnused.</p> <p><i>Lepinguliselt seotud instrumendid ja regressiõiguse puudumise tunnused</i></p>	

Standard/tõlgendus	Arvestuspõhimõtte eelseisva muutuse olemus	Võimalik mõju raamatupidamise aruandele
	<p>Muudatustega selgitatakse lepinguliselt seotud instrumentide põhiomadusi ja nende erinevust regressiõiguse puudumise tunnustega finantsvaradest. Muudatused hõlmavad ka tegureid, mida ettevõtte peab arvesse võtma, kui ta hindab regressiõiguse puudumise tunnustega finantsvara aluseks olevaid rahavoogusid (nn aluspositsioonide hindamise test).</p> <p><i>Omakapitaliinstrumentidesse tehtud investeeringuid käsitleva teabe avalikustamine</i></p> <p>Muudatuste kohaselt tuleb avalikustada täiendav teave omakapitaliinstrumentidesse tehtud investeeringute kohta, mida mõõdetakse õiglases väärtuses läbi muu koondkasumi.</p>	
<p>IFRS 18 „Finantsaruannete esitamine ja avalikustamine“</p> <p>(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2027 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.)</p>	<p>Standardiga IFRS 18 asendatakse standard IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“. Peamised muutused nõuetes on esitatud kokkuvõtlikult allpool.</p> <p><i>Struktureeritum kasumiaruanne</i></p> <p>Standardiga IFRS 18 kehtestatakse uute määratlustega vahesummad – „ärikasum“ ja „kasum (kahjum)“ enne finantseerimist ja tulumaksu“ ning nõue, et kõik tulud ja kulud tuleb jaotada kolme uue eraldiseisva kategooria vahel, lähtudes ettevõtte peamistest tegevustest: äritegevus, investeerimine ja finantseerimine.</p> <p>IFRS 18 kohaselt ei ole ettevõtetal enam lubatud avalikustada tegevuskulusid ainult lisades. Ettevõtte peab esitama tegevuskulud viisil, mis annab kõige kasulikuma struktureeritud kokkuvõtte tema kuludest, tehes seda:</p> <ul style="list-style-type: none"> • olemuse, 	<p>[Kontsern/ettevõtte] kavatseb uut standardit rakendada alates 1. jaanuarist 2027.</p> <p>[Kontserni/ettevõtte] hinnangul võib uus standard esmakordsel rakendamisel avaldada tema raamatupidamise aruandele olulist mõju. [Kontsern/ettevõtte] hindab parajasti IFRS 18 rakendamisest tulenevat võimalikku mõju tema raamatupidamise aruandele.</p>

Standard/tõlgendus	Arvestuspõhimõtte eelseisva muutuse olemus	Võimalik mõju raamatupidamise aruandele
	<ul style="list-style-type: none"> • funktsiooni või • kombineeritud esitusviisi kaudu. <p>Kui tegevuskulud esitatakse funktsiooni alusel, siis rakenduvad uued avalikustamisnõuded.</p> <p><i>Juhtkonna määratletud tulemuslikkuse näitajad, mida tuleb avalikustada ja auditeerida</i></p> <p>IFRS 18 kohaselt tuleb raamatupidamise aruandes avalikustada ka mõned näitajad, mida nn hea raamatupidamistava ette ei näe. Standardiga kehtestatakse juhtkonna määratletud tulemuslikkuse mõõdikute kitsas määratlus, mille kohaselt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • need on tulude ja kulude vahesumma; • neid kasutatakse avalikus kommunikatsioonis väljaspool finantsaruandeid ja • need peegeldavad juhtkonna hinnangut finantstulemustele. <p>Iga esitatud juhtkonna määratletud tulemuslikkuse mõõdiku kohta peab ettevõtte ühes raamatupidamise aruande lisas selgitama, miks selle mõõdikuga esitatav teave on kasulik, kuidas see on arvutatud, ja võrdlema seda IFRS standardite kohaselt arvestatud näitajaga.</p> <p><i>Andmete suurem eristamine</i></p> <p>Selleks et tagada investoritele parem ülevaade finantstulemustest, antakse uue standardiga täpsemad juhiseid teabe rühmitamise kohta raamatupidamise aruandes. See hõlmab juhiseid selle kohta, kas teave tuleb esitada põhjaruannetes või esitada detailsemalt lisades.</p>	

Standard/tõlgendus	Arvestuspõhimõtte eelseisva muutuse olemus	Võimalik mõju raamatupidamise aruandele
	<p>Ettevõtetal ei soovitata kasutada rida „Muud“ ja kui nad seda edaspidi siiski teevad, tuleb neil esitada täiendavat teavet.</p> <p><i>Muud põhjaruannetele kohaldatavad muudatused</i></p> <p>Standardiga IFRS 18 määratakse äritegevuse rahavoogude kaudmeetodil esitamisel lähtepunktiks ärikasum ning kaotatakse võimalus liigitada intressi- ja dividendirahavood rahavoogude aruandes äritegevuseks (see erineb täpsustatud põhitegevusega ettevõtete puhul). Lisaks kehtestatakse uus nõue esitada firmaväärtus bilansis eraldi kirjena.</p> <p><i>Üleminek</i></p> <p>Raamatupidamise aastaaruandes, mis on koostatud perioodi kohta, mil uut standardit esmakordselt rakendatakse, peab (majandus)üksus esitama sellele perioodile vahetult eelnenud võrdlusperioodi kasumiaruande iga kirje võrdluse, avalikustades:</p> <ul style="list-style-type: none"> • IFRS 18 nõuete kohaselt esitatud korrigeeritud summad ja • IAS 1 kohaselt eelnevalt esitatud summad. 	
<p>IFRS 19 „Avaliku aruandekohustusega tütarettevõtted“</p> <p>(Kohaldatakse</p>	<p>IFRS 19 kohaselt on teatud tingimustele vastavatel tütarettevõtetel lubatud rakendada IFRS standardeid, lähtudes standardis IFRS 19 sätestatud vähendatud avalikustamisnõuetest.</p>	<p>[Kontsernil/ettevõttel] on praegu õigus rakendada standardit IFRS 19 ja ta kavatseb seda teha alates 1. jaanuarist 2027.</p> <p>[Kontserni/ettevõtte] hinnangul võib uus standard esmakordsel rakendamisel avaldada tema</p>

Standard/tõlgendus	Arvestuspõhimõtte eelseisva muutuse olemus	Võimalik mõju raamatupidamise aruandele
<p>aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2027 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.)</p>	<p>Tütarettevõtte võib uut standardit rakendada oma konsolideeritud, konsolideerimata või eraldiseisvates raamatupidamise aruannetes tingimusel, et aruandekuupäeval:</p> <ul style="list-style-type: none"> • puudub tal avalik aruandekohustus; • tema emaettevõtte koostab avalikult kättesaadava konsolideeritud raamatupidamise aruande vastavalt IFRS standarditele. <p>Standardit IFRS 19 rakendav tütarvõtte peab oma selgesõnalises ja tingimusteta avalduses selle kohta, et tema aruanne on koostatud kooskõlas IFRS standarditega, selgelt märkima, et ta on võtnud kasutusele IFRS 19.</p>	<p>raamatupidamise aruandele olulist mõju, sest <i>[kirjeldada mõju]</i>.</p>
<p>IFRS standardite iga-aastased edasiarendused – 11. köide</p> <p>(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2026 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine. Rendikohustiste kajastamise lõpetamist käsitlevat muudatust kohaldatakse ainult nende rendikohustiste suhtes, mis kustutatakse selle aruandeperioodi alguses, mil muudatust esimest korda</p>	<p>Selles edasiarenduste köites on IASB teinud väiksemaid muudatusi standardis IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ ja veel neljas raamatupidamisstandardis¹. IFRS 9 muudatustes käsitletakse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vastuolu IFRS 9 ja IFRS 15 „Kliendilepingutest saadav müügitulu“ vahel seoses sellega, kuidas nõudeid ostjate vastu esmasel kajastamisel mõõdetakse, ja • seda, kuidas rentnik kajastab rendikohustise kajastamise lõpetamist IFRS 9 paragrahvi 23 alusel. <p>IFRS 9 muudatuste kohaselt peavad ettevõtted mõõtma ilma olulise rahastamiskomponendita nõudeid ostjate vastu esmasel kajastamisel summas, mis määratakse kindlaks IFRS 15 alusel. Samuti selgitatakse, et kui rendikohustiste kajastamine lõpetatakse IFRS 9 alusel, kajastatakse raamatupidamisväärtuse ja makstud tasu vahe kasumiaruandes.</p>	<p>[Kontsern/ettevõtte] kavatses edasiarendusi rakendada alates 1. jaanuarist 2026.</p> <p>[Kontserni/ettevõtte] hinnangul võivad edasiarendused esmakordsel rakendamisel avaldada tema raamatupidamise aruandele olulist mõju, sest <i>[kirjeldada mõju]</i>.</p>

Standard/tõlgendus	Arvestuspõhimõtte eelseisva muutuse olemus	Võimalik mõju raamatupidamise aruandele
rakendatakse, või pärast seda.	<p>¹ IFRS 1 „Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt“; IFRS 7 „Finantsinstrumendid: avalikustatav teave“; IFRS 10 „Konsolideeritud finantsaruanded“ ja IAS 7 „Rahavoogude aruanne“.</p>	
<p>IFRS 10 ja IAS 28 muudatused: „Investori ja tema sidus- või ühissetevõtte vaheline varade müük või üleandmine“ (Jõustumiskuupäev on määramata ajaks edasi lükatud. Võimalik on vabatahtlik kasutuselevõtt raamatupidamise aruannetes, mis on koostatud kooskõlas täismahus IFRS standarditega. Euroopa Komisjon otsustas heakskiitmise määramata ajaks edasi lükata ja on ebatõenäoline, et EL need muudatused lähitulevikus heaks kiidab.)</p>	<p>Muudatustes selgitatakse, et sidus- või ühissetevõttega seotud tehingu puhul sõltub kasumi või kahjumi kajastamise ulatus sellest, kas müüdüd või üle antud varad moodustavad äri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kasum või kahjum kajastatakse täielikult, kui investori ja tema sidus- või ühissetevõtte vaheline tehing hõlmab sellise vara või selliste varade üleandmist, mis moodustavad äri (olenemata sellest, kas see vara asub / need varad asuvad tütaretevõttes või mitte); • kasum või kahjum kajastatakse osaliselt, kui investori ja tema sidus- või ühissetevõtte vaheline tehing hõlmab varasid, mis ei moodusta äri, isegi kui need varad asuvad tütaretevõttes. 	<p>[Kontsern/ettevõtte] kavatses muudatused rakendada alates 1. jaanuarist [XXXX].</p> <p>[Kontserni/ettevõtte] hinnangul võivad need muudatused esmakordsel rakendamisel avaldada tema raamatupidamise aruandele olulist mõju, kuna praegu kajastab ta <i>[kirjeldada majandusüksuse arvestusmeetodit, näiteks: kontrolli kaotamisest saadav täielik kasum, olenemata sellest, kas tehing hõlmab äri moodustava vara üleandmist või mitte.]</i> Siiski saab muudatuste rakendamise kvantitatiivset mõju hinnata alles muudatuste esmakordse rakendamise aastal, kuna see sõltub selle aruandeperioodi jooksul toimunud varade või äride üleandmisest sidus- või ühissetevõttele.</p>